

Concept
Subsidiebeleid
2020-2024 Harderwijk

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding actualisering.....	3
1.2 Leeswijzer	3
2. Subsidies.....	4
2.1 Subsidies zijn een instrument om de doelstellingen van de gemeente te realiseren.....	4
2.2 Wie subsidiëren we?.....	4
2.3. Soorten subsidies.....	5
3. Rolverdeling raad, college, ambtelijke organisatie	9
4. Beleidsuitgangspunten subsidiebeleid Harderwijk.....	10
4.1 Versterken positie maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties.....	11
4.2 Zo eenvoudig mogelijk.....	11
4.3 Uitgaan van vertrouwen, op basis van zakelijkheid	12
4.4 Kwaliteitseisen	12
4.5 Transparantie over subsidieverlening.....	12
4.6 Partnerschap: Harderwijk zijn wij samen.....	13
4.7 Duurzaamheid	13
4.8 Inclusie	13
5. Regelgeving.....	14
6. Subsidieproces.....	15
7. Bijlagen	17
BIJLAGE 1: Overzicht aanbevelingen rekenkamerrapport.....	17
BIJLAGE 2: Gesprek raad	18
BIJLAGE 3: Overzicht beleidsnota's.....	19
BIJLAGE 4: Samenvatting eindevaluatie subsidienota 2014-2018	20

1. Inleiding

De gemeente Harderwijk streeft naar een hoge sociale, ruimtelijke en economische kwaliteit in de Harderwijkse samenleving. Een samenleving met actieve burgers, een betrokken maatschappelijk middenveld, een leefbare omgeving en goede voorzieningen, en ook een duurzame en aantrekkelijke gemeente. Deze doelen kunnen alleen worden bereikt in samenwerking met de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties uit Harderwijk.

1.1 Aanleiding actualisering

De huidige subsidienota is vastgesteld in 2014 en loopt tot en met 2018. De subsidieverstrekking is de afgelopen jaren op verschillende manieren tegen het licht gehouden:

- Eindevaluatie van de uitgangspunten van de beleidsnota subsidies 2014-2018 en ervaringen van aanvragers. In deze evaluatie is niet gekeken naar de effecten van afzonderlijke subsidies. Dit vindt plaats binnen de evaluaties van de afzonderlijke beleidsterreinen.
- Onderzoek van de rekenkamercommissie naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van de uitvoering van het subsidiebeleid. De aanbevelingen zijn overgenomen (zie bijlage 1). Naar aanleiding van het rekenkamerrapport subsidies is er middels werksessies een gesprek gevoerd met de raad over strategische sturing en informatievoorziening. De kaders die de raad hierin heeft bepaald is meegenomen in het subsidiebeleid (zie bijlage 2).
- Optimalisering van het subsidiebeleid en -proces in het kader van blijvend ontwikkelen van de dienstverlening.
- Aanpassing van de algemene subsidieverordening n.a.v. de actualisering van de VNG modelverordening.
- Intern verbetertraject van de uitvoering subsidies.

Dit alles vraagt om actualisering van het subsidiebeleid.

1.2 Leeswijzer

Deze subsidienota geeft de uitgangspunten voor de periode van 2020 tot en met 2024. Daarnaast stellen wij een uitvoeringsagenda op met actiepunten. De uitvoeringsagenda is een dynamisch document dat periodiek wordt geactualiseerd.

In deze subsidienota gaan we eerst kort in op de vraag waarom en aan wie we als gemeente subsidies verstrekken (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt de rol van de raad, het college en het ambtelijke apparaat toegelicht. Ook worden de (nieuwe) beleidsuitgangspunten van het subsidiebeleid beschreven. Deze beleidsuitgangspunten lees je in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 schetsen we het juridisch kader voor het verlenen van subsidies. Tot slot wordt de inrichting van het subsidieproces toegelicht, hierbij wordt onder andere het subsidiebureau benoemd (hoofdstuk 6).

2. Subsidies

In dit hoofdstuk gaan we in op de vraag waarom en aan wie we als gemeente subsidie verstrekken.

2.1 Subsidies zijn een instrument om de doelstellingen van de gemeente te realiseren.

Subsidies zijn voor de gemeente een belangrijk instrument om haar (lokale) beleid te realiseren samen met maatschappelijke organisaties, inwoners en bedrijven. Dit betekent dat subsidieaanvragen worden beoordeeld op hun bijdrage aan de doelstellingen (de maatschappelijke effecten) die de gemeente wil bereiken. In Harderwijk gaat het vooral om doelstellingen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning (Wmo), vrijwilligers en mantelzorgers, sport, kunst en cultuur(historie), opvoeding/educatie/onderwijs, evenementen, duurzaamheid en stads- en dorpsvernieuwing (monumentensubsidies). De gemeente brengt deze doelstellingen actief onder de aandacht van de subsidieaanvragers. Wanneer zet de gemeente een subsidie in? Bijvoorbeeld als er wel sprake is van gewenste activiteiten maar geen (of onvoldoende) markt, of als bepaalde doelgroepen niet worden bereikt maar dit wel gewenst is.

Inkomende subsidies

De gemeente kan ook zelf een beroep doen op provinciale en/of rijkssubsidieregelingen of fondsen. De gemeente doet een beroep op regelingen die aansluiten bij haar beleid, dan wel de mogelijkheid geven om gewenst nieuw beleid op te stellen. In sommige gevallen worden de subsidiegelden gebruikt om activiteiten van maatschappelijke organisaties te subsidiëren. Hierbij wordt aangesloten bij deze subsidienota.

2.2 Wie subsidiëren we?

We maken hierbij een onderscheid in subsidies aan maatschappelijke organisaties en aan particulieren/bedrijven.

Subsidies aan maatschappelijke organisaties:

- De meeste subsidies worden verstrekt aan vrijwilligersorganisaties. Dit zijn grotendeels partijen die op eigen initiatief en naar eigen inzicht activiteiten ondernemen. Het gaat om verenigingen en stichtingen gerund door vrijwilligers: inwoners die zich inzetten voor hun sport, hun hobby, hun buurt, het milieu of anderszins. Het gaat om burgers die vrijwillig inzet tonen: *de civil society*¹ bij uitstek! De gemeente wil dit stimuleren en mede mogelijk maken/houden door onder andere financiële ondersteuning. De civil society komt op alle beleidsterreinen terug als belangrijk(st)e factor bij het behalen van onze beleidsdoelstellingen. De vrijwilligersorganisaties vormen een belangrijke sociale infrastructuur. De gemeente Harderwijk wil haar doelstellingen bereiken in samenwerking met organisaties die

De visie op Burgerschap ‘Harderwijk zijn wij samen’ is een voorbeeld van civil society

Hierin wordt ‘burgerschap’ samengevat als “de samenleving en de gemeente die *samen* een actieve, leefbare en betrokken stad en dorp maken”. Elkaars rechten en plichten respecteren en zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf en elkaar. Harderwijkers en Hierdenaren zijn loyaal en solidair met elkaar in sociale verbanden die zij zelf kiezen.”

bijdragen aan de sociale cohesie in Harderwijk en maatschappelijke betrokkenheid tonen. Van vrijwilligersorganisaties vragen we ‘draagvlak/levensvatbaarheid (minimaal één jaar bestaan), het openstaan voor nieuwe leden/deelnemers en bewust streven naar de toegankelijkheid/openheid van de activiteiten (geen gesloten karakter).

¹ Een eenduidige en algemeen geaccepteerde definitie van ‘civil society’ is er niet. Tot de civil society worden meestal gerekend alle verbanden waarvan mensen vrijwillig deel uitmaken en die geen onderdeel zijn van de overheid, marktpartijen of relaties tussen familie en vrienden

- Het grootste deel van het subsidiebedrag gaat naar (semi-) professionele non-profitorganisaties² die zich inzetten voor het Harderwijkse maatschappelijke belang. Het gaat om activiteiten waar geen ‘markt’ voor is. Subsidies zijn bij uitstek een middel om de regiefunctie van de gemeente vorm te geven: de gemeente besluit over doelstellingen, maar draagt de uitvoering zoveel mogelijk over aan semiprofessionele instellingen. De relatie met deze (semi-)professionele organisaties wordt meer gekenmerkt door een opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie.

Subsidies aan particulieren en bedrijven:

- Deze subsidies zijn gericht op het stimuleren van bepaalde investeringen door een deel van de kosten te subsidiëren. Het gaat om regelingen op het gebied van duurzaamheid en stads- en dorpsvernieuwing. Deze komen soms voort uit provinciale- of rijksregelingen, maar ook steeds meer uit gemeentelijk beleid. Deze stimuleringsregelingen zijn gericht op inwoners en bedrijven. De regelingen worden zoveel mogelijk laagdrempelig ingericht.

2.3. Soorten subsidies

We maken een onderscheid naar jaarlijkse subsidies en eenmalige subsidies.

Jaarlijkse subsidies

De raad stelt op jaarbasis in de programmabegroting het budget voor jaarlijkse subsidies (de zgn. begrotingspostsubsidies) beschikbaar. De subsidieverlening loopt per kalenderjaar, de organisaties dienen de subsidies jaarlijks aan te vragen. Budgetsubsidies kunnen op meerjarige basis worden verstrekt³. Met jaarlijkse subsidies borgt de gemeente de continuïteit van bepaalde activiteiten.

Een specifieke vorm van jaarlijkse subsidies zijn de waarderingssubsidies, die verenigingen en vrijwilligersorganisaties jaarlijks aan kunnen vragen. Wij zijn hier als samenleving, maar ook als gemeente bij gebaat: we spreken waardering uit. Er is gekozen voor een aantal doelgroepen (vanuit bestaand beleid): jeugdsport, amateurkunst, wijkverenigingen, ouderenbonden, bewonersorganisaties en jeugd/jongerenwerk. Vierjaarlijks bekijken we deze doelgroepen: zijn dit nog steeds de doelgroepen die we het meest nadrukkelijk willen waarderen of zijn er doelgroepen die nu nog niet voldoende aan bod komen?

Bij de waarderingssubsidies wordt een subsidiebudget (op basis van normbedragen) verdeeld onder de aanvragers. In de deelverordening Waarderingssubsidies maatschappelijke inzet is aangegeven welke activiteiten hiervoor in aanmerking komen. Waarderingssubsidies worden verstrekt aan vrijwilligersorganisaties die op eigen initiatief en naar eigen inzicht activiteiten ontplooiën.

Schema 2.2: Toelichting soorten jaarlijkse subsidies

Soort	Doel van subsidie
Waarderings-subsidies	Het gaat hierbij om subsidies ter ondersteuning en als blijk van waardering voor vrijwilligers- organisaties voor het organiseren van activiteiten die bijdragen aan de beleidsdoelstellingen (bewonersorganisaties, jeugdsport, vrijwilligers jeugd- en jongerenwerk, wijkorganisaties, amateurkunst en ouderenbonden). De gemeente hecht veel waarde aan collectieve activiteiten, die zorgen voor ontmoeting en sociale samenhang in de Harderwijkse samenleving. Het bedrag is gebaseerd op normbedragen (bv. per (jeugd)lid).
Jaarlijkse subsidies	Deze subsidie maakt de uitvoering van de activiteit mogelijk. Er worden afspraken gemaakt over prestaties (output). Het subsidiebedrag is gebaseerd op een begroting. Deze wordt

² Het gaat om organisaties met betaalde krachten of die in staat zijn tot het maken van prestatieafspraken.

³ Er wordt altijd het *formele* voorbehoud gemaakt dat de raad jaarlijks het budget beschikbaar stelt, maar de meerjarige verlening is wel een bestuursnorm.

	<p>beoordeeld op realiteitszin.</p> <p>Bij een aantal semi-professionele organisaties maakt de gemeente afspraken op resultaat, die gekoppeld wordt aan maatschappelijke effecten. De gemeente heeft een duidelijke regierol. De organisaties zelf zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Zo'n subsidie kan lopen van 1 tot en met 4 jaar (eventueel gefaseerd), afhankelijk van de opdracht van de gemeente.</p>
--	--

Eenmalige subsidies (alle overige):

Het gaat hier om alle overige subsidies met een incidenteel karakter, ofwel eenmalige activiteiten. Hiervoor zijn aparte deelregelingen opgesteld, op basis waarvan één budget wordt verdeeld onder verschillende aanvragers, zoals:

- Deelverordening Eenmalige activiteitensubsidies Welzijn, Sport, Zorg en Cultuur. Er wordt vooraf een budget vastgesteld. Deze regeling staat nadrukkelijk open voor organisaties die nog niet eerder subsidie hebben ontvangen.
- Deelverordening Subsidies evenementen: hiervoor geldt ook een vooraf vastgesteld budget voor subsidies aan evenementen.
- Deelverordening subsidies impuls culture sector
- Deelregelingen voor investeringssubsidies op het gebied van duurzaamheid en monumenten.

Schema 2.3 Toelichting soorten eenmalige subsidies

Soort	Doel van subsidie
Eenmalige activiteitensubsidies/ Culturele Impuls	<p>Het gaat om activiteiten die eenmalig plaatsvinden of eenmalig subsidie behoeven (opstartsubsidie, bijvoorbeeld bij pilots). De activiteiten kunnen worden verricht in het jaar waarin aanvraag wordt gedaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Startsubsidies: criteria: t.b.v. opzetten en waarmaken van een nieuwe activiteit (pilot en echt aanvullend op de bestaande activiteiten). - Eenmalige activiteiten - Ter overbrugging in bijzondere omstandigheden
Evenementensubsidies	<p>Doel van de subsidie is het aanbod en de organisaties versterken. Inmiddels zijn de volgende regelingen in voorbereiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regeling Duurzame evenementen - Regeling Innovatie evenementen <p>NB: Een andere motie van de gemeenteraad (kwaliteitsimpuls subsidies) is gericht op een aantal grote evenementen, die hiervoor gedurende drie jaar een jaarlijkse subsidie ontvangen.</p>
Subsidie Regentonnen	<p>De subsidieregeling voor de aanschaf van een regenton (of een regenwaterschutting) is een uitvloeisel van het maatregelenprogramma uit het Waterplan Gemeente Harderwijk 2013-2018. Met de regeling wil de gemeente haar inwoners stimuleren om bewuster om te gaan met water. Door het gebruik van een regenton verdwijnt een deel van het regenwater niet rechtstreeks in de bodem of het riool en kan het nuttig worden toegepast in plaats van drinkwater.</p>
Investeringsubsidies sportaccommodaties/ monumentensubsidies/	<p>Investeringsubsidies kunnen worden verstrekt ten behoeve van het aankopen, stichten, verbouwen of in stand houden van onroerend goed (bij monumenten</p>

Duurzaamheid Lorentz III	gaat het om onderhoudskosten) en investeringen in duurzaamheidsmaatregelen.
---------------------------------	---

'Andere' subsidies

Naast subsidiering op basis van de Awb kent de gemeente ook andere vormen van financiële ondersteuning die enige gelijkennis vertonen met subsidiering:

Soort	Doel van subsidie
Wijkbudgetten	Wijkbudgetten zijn gericht op het vergroten van zeggenschap en verantwoordelijkheid van bewoners bij het oplossen van problemen. De besteding van de wijkbudgetten ligt geheel in handen van de inwoners, waarbij de gemeente soms een 'zetje' geeft.
Geluksroute	De Geluksroute is een eenmalige welzijnssubsidie om inwoners die niet op eigen kracht uit een negatieve spiraal van chronische ziekte, sociaal isolement en/of armoede kunnen komen te verleiden en te stimuleren tot sociale activering en participatie. Het geluksbudget wordt verstrekt door de welzijnsorganisatie in Harderwijk
Meedoen moet kunnen	Meedoen moet kunnen is een pioniersregeling. Het stimuleert maatschappelijke organisaties (cultuur, sport, welzijn, Wmo, P-wet, Jeugdwet) om een passend (i.e. toegankelijk) en in potentie structureel cultureel en sportief aanbod te organiseren dat aansluit bij de behoeften van inwoners die onvoldoende mogelijkheden hebben op eigen kracht deel te nemen. Een klankbordgroep bestaande uit inwoners die te maken hebben met de praktijk beoordelen samen met de gemeente de aanvragen.
Groene leges	De gemeente Harderwijk kent per 1 januari 2020 groene leges voor particuliere huiseigenaren. Doel hiervan is het stimuleren van het duurzamer maken van de eigen woning. Concreet betekent dit dat geen leges betaald hoeven te worden voor een aantal duurzaamheidsmaatregelen, zoals bestaande woning aanpassen naar een nul-op-de-meter-woning, plaatsen van vergunning plichtige zonnepanelen en buitenunit plaatsen voor een waterpomp.

Wanneer kiezen we voor subsidie?

Een subsidie is een 'aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt, met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten' (art. 4:21 Awb). Subsidieontvangers hebben geen winstoogmerk en er wordt uitgegaan van kostprijzen. Ook hoeft een subsidie niet alle kosten te dekken: er is altijd een mogelijkheid van cofinanciering. Inkopen betekent een marktconforme betaling voor aangeschafte goederen of geleverde diensten. Betaling wil zeggen dat er een tegenprestatie geldt.

Subsidie of inkoop

De keuze tussen subsidie en inkoop speelt op het moment dat er sprake is van een marktsituatie: er zijn meerdere aanbieders (en de prijzen bevatten een winstmarge). Dit speelt bijvoorbeeld in de zorg, maar de verwachting is dat dit (op de lange termijn) ook bij bepaalde producten op de beleidsterreinen van bijvoorbeeld cultuur, welzijn en sport zou kunnen gaan spelen. In deze gevallen wordt bovenstaande vraag relevant en wordt een beoordeling gemaakt, óf inkoop óf subsidiëring de gewenste vorm is. Natuurlijk kunnen bovengemeentelijke afspraken over subsidiëring hier wel van invloed op zijn.

Schema 2.4: Voor- en nadelen van subsidies vs. inkoop

	Voordelen	Nadelen
Subsidie	- Bevordert samenwerking tussen de partners (werken in ketens, netwerken) in plaats van concurrentie.	- Proces van subsidieverlening kost

	<ul style="list-style-type: none"> - Subsidiering geeft meer verankering (kan bij structurele subsidie niet van de één op de andere dag worden afgesloten). Stabiliteit van netwerken en ketens is niet gebaat bij wisselingen van partners. - Vertrouwdheid van lokale instellingen is een belangrijke meerwaarde. - Kwaliteit en continuïteit van maatschappelijke activiteiten (wanneer ook vrijwilligers een grote rol spelen) is gebaat bij bekendheid en draagvlak. 	<p>mogelijk meer tijd dan inkoop.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heeft minder efficiënte bedrijfsvoering tot gevolg.
Inkoop	<ul style="list-style-type: none"> - Inkoop kan sneller worden uitgevoerd (bij bepaalde producten), tenzij een aanbestedingsprocedure nodig is. Inkoopproces biedt meer flexibiliteit. - Aanbesteden bij inkoop leidt als het goed is tot aanscherping van prijzen en kwaliteit (afhankelijk van de gestelde eisen door de gemeente). - <i>Voorwaarde:</i> is alleen mogelijk als er ook daadwerkelijk een markt is (bv. als lokale instellingen de tijd/kans hebben gekregen om te investeren in hun ondernemerschap). 	<ul style="list-style-type: none"> - Leidt tot risico-opslag. - Minder verankering in de samenleving. - Minder continuïteit in de ketensamenwerking.
<ul style="list-style-type: none"> - We gaan ervan uit dat het niveau van sturing bij zowel budgetsubsidies als en bij inkoop aanbestedingen hetzelfde kan zijn. - Bij investeringssubsidies geldt dat de ontvangende organisatie zich dient te houden aan het inkoopbeleid van de gemeente Harderwijk 		

Subsidie of een ander instrument?

Naast de afweging ‘inkoop’ of subsidie’ speelt ook de afweging of subsidie het juiste beleidsinstrument is voor het realiseren van beleidsdoelstellingen. Het verlenen van subsidies brengt vanwege de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene subsidieverordening (asv) een uitvoeringsproces met zich mee: hoe verhouden de administratieve lasten zich tot het te bereiken doel? Het toepassen hangt daarnaast af van de beleidscontext en het spelersveld: is de beleidscontext veranderd of zijn er nieuwe actoren in het spelersveld? Dit kan ertoe leiden dat de inzet van het instrument subsidies heroverwogen dient te worden. Daarnaast speelt bijvoorbeeld de vraag of de juiste doelgroep wordt bereikt met het instrument subsidie en hoe de samenhang is met andere ingezette beleidsinstrumenten. In beleidsnota’s zou:

- de keuze voor de in te zetten beleidsinstrumenten moeten worden toegelicht
- een analyse van het subsidielandschap (regelingen) en spelersveld moeten worden opgenomen

Naast het beleidsinstrument kennen gemeente ook andere beleidsinstrumenten voor het realiseren van beleidsdoelstellingen. Zo heeft elke gemeente de beschikbaarheid over verschillende beleidsinstrumenten:

Beleidsinstrument	Verschijningsvorm	Voorbeeld
Communicatief	Schrijven, overleg	Voorlichting Wmo
Juridisch	Geboden, verboden	Bestemmingsplannen
Financieel	Subsidies, heffingen	Waarderingsubsidies
Voorziening	Diensten/goederen	Gemeentelijke sporthal

Mogelijke alternatieve beleidsinstrumenten of vormen van subsidie zijn:

- Het toepassen van ‘groene leges’ in plaats van een duurzaamheidssubsidie
- Het inhuren van een adviseur die organisaties traint in bijvoorbeeld diversiteit in plaats van een activiteitensubsidie diversiteit etc.

3. Rolverdeling raad, college, ambtelijke organisatie

De gemeenteraad

De rol van de raad in relatie tot subsidies is tweeledig. Enerzijds stelt de raad op diverse beleidsterreinen kaderstellende beleidsnota's vast⁴. Deze nota's vormen de inhoudelijke uitgangspunten voor de subsidieregelingen. In beleidsnota's zou de keuze voor de in te zetten beleidsinstrumenten moeten worden toegelicht. Anderzijds stelt de raad het beleid vast rondom de inzet van het instrument 'subsidie' in deze nota. Daarnaast stelt de raad de algemene juridische kaders vast door middel van de subsidieverordening. De financiële kaders stelt de raad vast middels de jaarlijkse programmabegroting. In de bijbehorende Uitvoeringsinformatie staan de beschikbare budgetten voor de jaarlijkse subsidies en voor de subsidieregelingen vast.

Het college

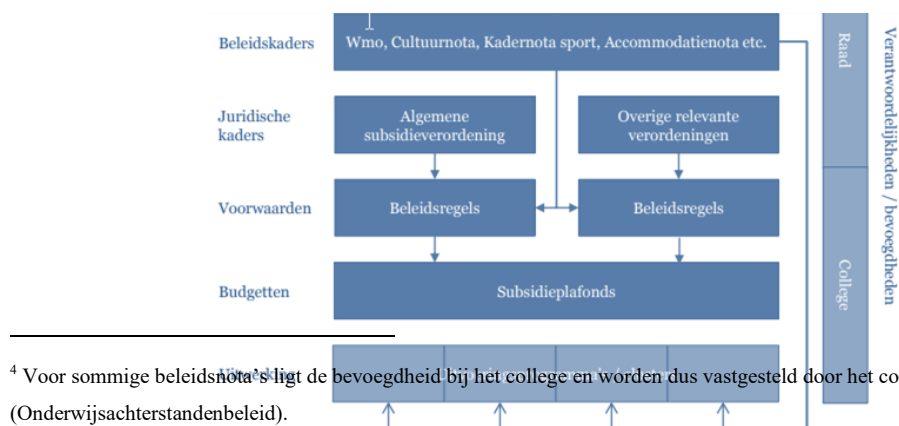
Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het gemeentelijk beleid. Logischerwijs betekent dit dat het college ook verantwoordelijk is voor het subsidiebeleid en -uitvoering: behandeling van subsidieaanvragen, de toekenning of weigering, de vaststelling en naleving van subsidievoorwaarden. Daarnaast kan het college nadere regels vaststellen in de vorm van beleidsregels en prestatieafspraken. Deze regels bieden het kader voor de beoordeling van individuele subsidieaanvragen.

Het college informeert de raad jaarlijks middels een overzicht van alle (vastgestelde) subsidies dat bij de themarekening wordt meegestuurd. Op de website van de gemeente staat het openbare subsidieregister, met daarin alle verstrekte subsidies aan maatschappelijke organisaties en per 1 januari 2021 ook de subsidies aan afzonderlijke bedrijven (tot nog toe werden hier alleen totaalbedragen over opgenomen). De subsidies aan particulieren (o.a. monumentensubsidies, regentonnen) worden nog wel alleen als 'totaalbedrag' in het subsidieregister opgenomen.

Ambtelijke organisatie

Het college heeft voor de uitvoering van het subsidiebeleid taken gemandateerd aan de ambtelijke organisatie. In het mandaatbesluit is geregeld wie waarvoor gemandateerd is. Hiervoor ligt het mandaatbesluit ten grondslag. Dit om het besluitvormingsproces rondom individuele subsidies te bespoedigen. De ambtelijke organisatie voert het subsidieproces uit volgens de Asv. Bij eventuele afwijkingen op het beleid besluit het college.

Per 1 januari wordt de uitvoering van subsidies centraal aangestuurd vanuit het subsidiebureau. Het doel is om de centrale sturing, toegankelijkheid, vindbaarheid en gemeenschappelijkheid in de uitvoering van het subsidiebeleid te verbeteren en vergroten.

⁴ Voor sommige beleidsnota's ligt de bevoegdheid bij het college en worden dus vastgesteld door het college, bijvoorbeeld het onderwijs (Onderwijsachterstandenbeleid).

4. Beleidsuitgangspunten subsidiebeleid Harderwijk

We willen in Harderwijk de kwaliteit verhogen op zowel sociaal, ruimtelijk als economisch vlak. Bij sociale kwaliteit zetten we onder andere in op actieve burgers, een sterk maatschappelijk middenveld en de aanwezigheid van voldoende wijkvoorzieningen. Bij de economische en ruimtelijke kwaliteit staan wij voor een stad waarin iedereen welkom is en zich thuis kan voelen. Wij gaan voor een aantrekkelijke leefomgeving voor onze bewoners en een duidelijke identiteit van Harderwijk voor bezoekers.

De huidige structuurvisie (tot en met 2031)⁵ vermeldt de doelstellingen nog vooral op hoofdlijnen (abstract). De gemeentelijke beleidsnota's beschrijven de uitwerking hiervan. Het Wmo-beleid doet bijvoorbeeld een beroep op de kracht van de samenleving: hoe zorgen we er als Harderwijkers (zowel individueel als in organisaties) voor dat iedereen mee kan doen? In het vrijwilligers- en mantelzorgbeleid gaan we uit van waardering ('je inzet wordt gezien') en wederkerigheid (wat kunnen organisaties, inwoners en gemeente voor elkaar terug doen)? Het sportbeleid wil kwetsbare doelgroepen meer laten sporten. Kunst- en cultuurbeleid is gericht op cultuureducatie, talentontwikkeling, ondersteuning van de amateurkunst en een toegankelijk aanbod. En vanuit het duurzaamheidsbeleid willen we inwoners stimuleren tot duurzame investeringen.

Voor bovenstaande doelstellingen is het ten eerste belangrijk dat Harderwijk actieve burgers en een sterk, betrokken verenigingsleven en maatschappelijk middenveld kent. Ten tweede willen we dat de maatschappelijke organisaties en inwoners zich verbonden voelen met onze doelstellingen en zich daarvoor in willen zetten.

Subsidiëring vindt plaats met gemeenschapsgeld. Wij vragen als gemeente daar ook wat voor terug. Maar we gaan daarbij niet voorbij aan het feit dat bij vrijwilligersorganisaties inwoners actief zijn vanuit een eigen motivatie: ze willen sporten, ze willen culturele activiteiten ondernemen. Dit blijft altijd de basis. Zodra wij als gemeente teveel invloed willen uitoefenen op deze activiteiten, lopen we het risico dat inwoners afhaken. De gemeente richt zich met haar subsidiëring aan vrijwilligersorganisaties daarom zowel op het waarderen van de actieve inzet van inwoners als op het ondersteunen van activiteiten die bijdragen aan onze doelstellingen.

Voor het toepassen van het instrument 'subsidies' handhaven we de het huidige zestal beleidsuitgangspunten en voegen daar twee nieuwe uitgangspunten aan toe:

- Versterking positie maatschappelijke (vrijwilligersorganisaties)
- Zo eenvoudig mogelijk
- Uitgaan van vertrouwen, op basis van zakelijkheid
- Kwaliteitseisen
- Transparantie over subsidieverlening
- Partnerschap: Harderwijk zijn wij samen
- Duurzaamheid
- Inclusie

Deze acht beleidsuitgangspunten worden gehanteerd bij de subsidieverstrekking en staan hieronder uitgewerkt. Zij hebben vooral betrekking op de subsidiëring van maatschappelijke organisaties, maar soms ook op de investeringssubsidies aan particulieren en bedrijven.

⁵ Deze Structuurvisie wordt in de loop van 2031 vervangen door de nieuwe Omgevingsvisie.

4.1 Versterken positie maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties

De Harderwijkse samenleving is gebaat bij sterke maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties: hier vindt ontmoeting plaats, geven inwoners vorm aan ‘burgerschap’. Deze organisaties zijn soms wel kwetsbare organisaties. De gemeente wil deze kwetsbaarheid verminderen en bijvoorbeeld stimuleren dat organisaties, behalve gemeentelijke subsidies, ook andere bronnen van inkomsten verwerven en meer samenwerken.

Andere inkomstenbronnen

We kijken bij subsidieaanvragen in hoeverre andere bronnen van inkomsten beschikbaar zijn, en in hoeverre een organisatie zelf actief op zoek is geweest naar alternatieve inkomstenbronnen. Een paradox is natuurlijk dat als een organisatie haar zelfredzaamheid vergroot, dit uiteindelijk ‘beloont’ zou kunnen worden met vermindering van de subsidie: de noodzaak hiervoor kan afnemen. Enerzijds moeten organisaties het besef hebben dat de budgetten voor subsidies gemeenschapsgeld zijn en geen eigen potje van de vereniging. Anderzijds subsidiëren we activiteiten, niet organisaties. De opbrengsten van het ondernemerschap dienen we te beoordelen in relatie tot de gesubsidieerde activiteiten (hoe wordt de kostprijs beïnvloed?).

Stimuleren van samenwerking

We stimuleren de samenwerking tussen organisaties onderling. Dit doen we om organisaties sterker te maken

De Doorbraak werkwijze

Één gezamenlijke subsidieopdracht aan meerder organisaties/ keten van organisaties

Doorbraak is een effectief gebleken werkwijze waarbij jongeren in een kwetsbare positie zonder startkwalificatie individueel en outreachend gecoacht en begeleid worden om stappen te zetten naar het herstel van het normale leven en het opbouwen van een zelfstandig bestaan.

Hierbij spelen verschillende partners actief een rol bij de signalering, toeleiding, coaching en/of begeleiding van kwetsbare jongeren: leerplicht/RMC, de klantmanagers WMO/Participatie bij Meerinzicht Sociaal, het CJG, straathoek/jongerenwerk en maatschappelijk werk.

Om versnippering tegen te gaan, onderlinge samenwerking, kwaliteit en continuïteit te bevorderen, wordt de subsidie verleend aan een van de organisaties die met en namens de andere betrokken partners verantwoordelijk is voor het in beeld hebben en begeleiden van deze kwetsbare jongeren, de toepassing van de werkwijze, de samenwerking tussen de partners, de onderlinge verdeling van budget voor extra inzet, de monitoring van de resultaten en de verantwoording aan de gemeente.

(bevorderen van continuïteit, verminderen van financiële kwetsbaarheid), maar ook om door verbinding nieuwe initiatieven te bevorderen! Idealiter komt dit vanuit de inhoud tot stand, maar in het subsidiebeleid- en proces kan hier een stimulans aan worden gegeven. Een van de mogelijkheden om (extra) subsidie aan te vragen is, als een vereniging bij het uitvoeren van hun activiteit de samenwerking zoekt met andere verenigingen. Ook multifunctioneel ruimtegebruik valt onder samenwerking. Niet alleen bij de vrijwilligersorganisaties, ook bij de professionele organisaties willen we hun positie versterken, door bijvoorbeeld meer samenwerking. Dit komt aan de orde in het relatiebeheer en in de subsidieafspraken.

4.2 Zo eenvoudig mogelijk

De Algemene subsidieverordening Harderwijk is gebaseerd op de ‘gedereguleerde’ model-verordening van de VNG. Deze verordening gaat uit van een indeling van subsidies op basis van bedragen (< €5.000, € 5.000 - €50.000 en > €50.000), een verantwoordingsregime gekoppeld aan deze bedragen en zo ruim mogelijke aanvraagtermijnen. In de informatievoorziening geeft de gemeente duidelijke uitleg over jaarlijkse en jaarlijkse subsidies. En we onderzoeken de verdere digitalisering van de aanvraag.

4.3 Uitgaan van vertrouwen, op basis van zakelijkheid

De gemeente hanteert het vertrouwensbeginsel. Organisaties hebben zelf een verantwoordelijkheid in het geven van alle relevante informatie. We kiezen voor eenvoudige regelgeving en achten de mogelijkheden vanuit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) als afdoende om verantwoording van de organisaties af te dwingen.

De andere kant van dit vertrouwensbeginsel is zakelijkheid. De gemeente en de subsidieontvangers hebben een zakelijke relatie, waarbij de gemeente tegenover de hele Harderwijkse gemeente een ‘verantwoordingsplicht’ heeft ten aanzien van een effectieve en efficiënte besteding van haar subsidiegelden. Naast het sturen op resultaten en het stellen van kwaliteitseisen (zie ook 3.4), geven we hier in preventieve zin aandacht aan door beoordeling van de noodzaak van de subsidie, gerichte prestatieafspraken, goede monitoring en relatiebeheer en verschillende verantwoordingsregimes per subsidie (soort, omvang). Bij afwijkingen van bij de aanvraag ingediende begrotingen wordt gevraagd om toelichting.

Reservevorming

Mocht een organisatie, in geval van een activiteitensubsidie, voldaan hebben aan de afspraken en een deel van het subsidiebudget overhouden, dan krijgt de organisatie de kans om hiervoor een aparte activiteitensubsidie aan te vragen voor activiteiten t.b.v. innovatie, bevorderen van samenwerking en/of kwetsbare groepen.

In geval van een begrotingspostsubsidie of structurele subsidie bestaat er ook de mogelijkheid dat een deel van het subsidiebudget wordt overhouden. Voor begrotingspostsubsidie of structurele subsidies geldt dat reservevorming is toegestaan tot een maximum van 10% van de subsidie van het desbetreffende subsidiejaar. Het is dus niet zo dat jaarlijks 10% gereserveerd mag worden en er dus een reserve van de optelsom van steeds opnieuw 10 % per jaar kan ontstaan. Bedoeld is dat in enig jaar het saldo van de reserve op 31 december niet hoger mag zijn dan 10 %. Het is belangrijk deze afspraak met betrekking tot reservevorming duidelijk op te nemen in de verleningsbeschikking. Het is immers niet de bedoeling dat gemeenschapsgelden die beschikbaar worden gesteld als gemeentelijke subsidiemiddelen worden gebruikt voor overmatige reservevorming.

4.4 Kwaliteitseisen

Bij activiteiten- en budgetsubsidies sturen we op resultaat: we willen dat de subsidies zo goed mogelijk bijdragen aan het bereiken van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. De organisaties krijgen meer vrijheid in hoe zij deze resultaten willen behalen. De gemeente kijkt vooraf hoe de kwaliteit van de activiteiten kan worden gewaarborgd. Kwaliteitseisen worden meegenomen in de prestatieafspraken. We kijken bij de aanvraag waar mogelijk naar de inzet van bewezen interventies (is uit onderzoek gebleken dat de interventie effectief is?), de aansluiting bij kwaliteitseisen van de branche, financiële doelmatigheid (welk deel komt ten goede aan de doelgroep, hoeveel overhead, eventuele benchmarks), de tevredenheid van de gebruikers (getoetst door ofwel de instelling, ofwel door de gemeente), het voldoen aan wet- en regelgeving en de inzet op kwaliteitsverbetering door de organisatie zelf (intervisie, evaluaties, consultatie cliënten, opleiding en (bij)scholing van medewerkers).

4.5 Transparantie over subsidieverlening

Openbaar subsidieregister

De gemeente is helder en open over haar subsidiedoelstellingen en over de subsidieverlening. Op de gemeentelijke website staat een openbaar subsidieregister met daarin per beleidsdoelstelling:

- organisatie, soort subsidie, verleende/ vastgestelde subsidie en omschrijving van de activiteit(en).

Het is voor iedereen in Harderwijk inzichtelijk welke organisaties subsidie ontvangen. De inzichtelijkheid hiervan dient een algemeen maatschappelijk belang van transparantie.

De verleende subsidies aan particulieren (monumentensubsidies, regentonnen) zijn niet afzonderlijk in het register opgenomen, omdat hier geen algemeen belang mee is gediend (of inwoner A of B de subsidie heeft opgevraagd is niet relevant). De raad ontvangt wel informatie over het totaalbedrag dat vanuit deze regelingen is verstrekt.

Indirecte subsidiëring

In het gemeentelijke accommodatiebeleid is gesteld dat de gemeente haar accommodaties gaat verhuren op basis van kostendekkende tarieven. Er vindt dus geen indirecte subsidiëring meer plaats via het gebruik van

accommodaties. De verhoging van huurtarieven ten gevolge van deze kostendeckende berekeningen wordt bij maatschappelijke organisaties gecompenseerd door de inzet van subsidies. Dit is een eenmalige budgetneutrale wijziging van financiering, maar dit nieuwe systeem maakt wel inzichtelijk welke ondersteuning organisaties ontvangen.

4.6 Partnerschap: Harderwijk zijn wij samen

Wat vooral belangrijk is bij dit uitgangspunt, is dat de gedachte van wederkerigheid leidend is: wat kunnen we voor elkaar betekenen? Zowel gemeente en organisaties, als organisaties onderling? Hoe maken we bijvoorbeeld gebruik van elkaars kennis?

De gemeente kijkt waar zij de maatschappelijke organisaties indien nodig kan adviseren of ondersteunen. We stellen onze kennis beschikbaar over de noodzaak van vergunningen, regelgeving rondom paracommercie, kennis van andere gemeentelijke beleidsterreinen. De gemeente kan ook publiciteit geven aan activiteiten en evenementen op haar website, gemeentepagina en social-media accounts. We ondersteunen bij samenwerking, onderzoeken mogelijkheden voor gezamenlijke inkoop (bijvoorbeeld bij cursussen EHBO, BHV) of gezamenlijke informatieavonden. Bij afwijzing van een aanvraag, kijken we of en in hoeverre we kunnen adviseren over toekomstige aanvragen, bij vaststellingsbeschikkingen spreken we onze waardering voor de inzet van de organisatie uit. We kijken samen met de organisaties wat nodig is om nieuwe, innovatieve activiteiten te organiseren, en wat de gemeente daarbij kan betekenen.

De gemeente Harderwijk draagt, niet altijd zichtbaar, bij in de kosten van evenementen. Het gaat hierbij om kosten van de inzet van ambtenaren tijdens de voorbereiding, de uitvoer en de evaluatie van een evenement. Ook praktische zaken zoals het maken van een aankondigingsbord van het evenement bij de toegangspoorten van de stad, het plaatsen van verkeersborden tijdens de dag van een evenement, de aanwezigheid van veiligheidsdiensten, het schoonmaken van de stad na het evenement kosten geld. Tenslotte geeft de gemeente bijvoorbeeld incidentele subsidie aan evenementen en zijn er kosten voor de uitvoering van dit evenementenbeleid.

4.7 Duurzaamheid

Sinds 2013 kent de gemeente Harderwijk het beleidsplan De energieke stad; een routekaart naar klimaatneutraal Harderwijk. In 2020 volgt een Visie Duurzame stad, gericht op biodiversiteit en klimaatadaptatie. Alles wat wij oppakken leggen we langs de lat van duurzaamheid. Ook verwachten wij van inwoners en ondernemers dat duurzaamheid bij het realiseren van plannen het uitgangspunt is. Onze rol bij duurzaamheid is een motiverende, stimulerende en faciliterende. Wij geven het goede voorbeeld in onze eigen plannen, en ondersteunen initiatieven uit de samenleving. Een van de instrumenten hierbij is bij uitstek subsidiering.

4.8 Inclusie

Het nieuwe subsidiebeleid is inclusief. Uitgangspunt daarbij vormt dat participatie wordt gestimuleerd vanuit het motto: iedereen doet mee! Het voeren van inclusief subsidiebeleid houdt rekening met alle uitsluitingsgronden: leeftijd, gender, seksuele voorkeur, beperking, etniciteit en religie. Het is als gemeente de kunst om al deze gronden mee te nemen en zo impliciete en expliciete uitsluiting te voorkomen voor alle burgers. Uitgangspunt voor subsidieverlening is daarbij dat gesubsidieerde activiteiten openstaan voor alle doelgroepen en erna streven uitsluiting te voorkomen.

Bij het subsidiebeleid 2020-2024 hoort de Uitvoeringsagenda subsidies 2020-2024. De acties die uit deze acht beleidsuitgangspunten voortvloeien staan in de Uitvoeringsagenda subsidies 2020-2024. Dat is een afzonderlijk document. De Uitvoeringsagenda subsidies is niet in beton gegoten: flexibiliteit is nodig. Om in te spelen op actuele ontwikkelingen en thema's. Tijdens de looptijd wordt de Uitvoeringsagenda daarom zo nodig geactualiseerd.

5. Regelgeving

Regelgeving

De Algemene wet bestuursrecht geeft de gemeente de mogelijkheid om subsidies te verstrekken. De Algemene wet bestuursrecht vereist voor subsidieverstrekking een wettelijke grondslag. Voor de gemeente is dit een door de raad vastgestelde subsidieverordening. Een subsidieverordening is het juridisch uitgangspunt bij het nemen van een beslissing op een aanvraag om een subsidie. De subsidieverordening beschrijft essentiële onderdelen van het subsidieproces: de aanvraag, de verlening, de aanvraag tot vaststelling en de vaststelling van de subsidie. Daarnaast zijn de uitgangspunten van ons subsidiebeleid verwerkt in de subsidieverordening.

Subsidieregeling

De algemene subsidieverordening bevat algemene regels rondom subsidieverstrekking. Aan de subsidieverordening kan nadere invulling worden gegeven middels subsidieregelingen. In de subsidieregelingen zijn regels uitgewerkt die alleen betrekking hebben op een aantal specifieke soorten subsidies voor bepaalde beleidsterreinen, met daaraan gebonden subsidieplafonds.

Het nieuwe overzicht van regelgeving per 2020 ziet er als volgt uit:

Regelgeving Harderwijk 2020	
Algemene wet bestuursrecht(Awb)	
Algemene Subsidie Verordening (Asv)	
Subsidieregelingen	
<i>Samenleving</i>	<i>Ruimte</i>
<ul style="list-style-type: none"> – Deelverordening Waarderingssubsidies maatschappelijk inzet – Deelverordening Culturele impuls – Deelverordening Eenmalige activiteiten, welzijn, sport, cultuur en zorg, inclusief: – Deskundigheidsbevordering welzijn, sport, cultuur en zorg – Pioniersregeling Meedoen moet kunnen – Regeling Geluksroute (belegd bij ZorgDat) – Kader investering sportaccommodaties – Subsidieregeling Peuterspeelzaalwerk Harderwijk <p><i>Nog op te stellen:</i> <i>Nieuwe subsidieregeling Voorschoolse educatie (per 2021)</i> <i>Nieuwe subsidieregeling schakelonderwijs</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Nadere regels subsidie monumenten Harderwijk 2020 – Deelverordening Evenementensubsidies – Duurzaamheidssubsidies Lorentz III – Deelverordening Subsidie wisselwoningen, verhuiskosten en herinrichtingskosten Harderwijk 2014 – Investeringsimpuls terrasschermen en parasols op de Strandboulevard 2017-2020 – Stimuleringsregeling sociale huurwoningen Harderwijk 2017 – Subsidieregeling regenton 2020 <p><i>Nog op te stellen:</i> <i>Regeling kwaliteitsimpuls evenementen</i> <i>Regeling duurzame evenementensubsidies</i> <i>Regeling innovatieve subsidies</i> <i>Regeling stimulering klimaatmaatregelen Noord Veluwe</i></p>

6. Subsidieproces

Het nieuwe beleid, de nieuwe ASV en de subsidieregelingen zullen per 1 januari 2021 in werking treden. De uitgangspunten uit de nota worden vanaf 2021 toegepast. Voor het aanvragen van subsidies voor 2021 hanteren we de overgangsregel: subsidies hoeven niet eerder te worden aangevraagd dan 1 september 2020.

Voor het subsidieproces start per 1 januari 2021 een ‘subsidiebureau’ dat alle subsidies voor de gemeentelijke organisatie uitvoert. Met het inrichten van een subsidiebureau voor subsidies beleggen we het eigenaarschap. Vanuit dit subsidiebureau wordt gemeentebreed (strategisch/tactisch) gestuurd op het subsidiebeleid, de uitvoering daarvan en de samenhang. Dit betekent dat het subsidiebureau verantwoordelijk zal zijn voor het beleid, de regelgeving en uitvoering van subsidies. Door het eigenaarschap te beleggen, stimuleren we kennis/doorontwikkeling, duidelijkheid over het aanspreekpunt bij vragen (intern en extern), eenduidigheid, gemeenschappelijk en proactief handelen. In de toekomst kan ook worden gekeken naar de rol van het subsidiebureau bij het verwerven van subsidies. Het subsidiebureau heeft de volgende taken:

Interne taken:

1. Afhandeling van subsidieaanvragen tot en met de vaststelling, op basis van inhoudelijk advies van de beleidsadviseurs.
2. Samenhangend beheer en actualisering van subsidiebeleid/regelgeving/proces/systeem.
3. Monitoring en kwaliteitsverhoging van subsidies (opbouw expertise, lerend vermogen).
4. Vraagbaak voor collega’s (bijvoorbeeld afweging subsidie of inkoop, wel of geen budgetovereenkomst etc.).
5. Ontwikkeling (bijvoorbeeld van nieuwe regelgeving, nieuwe vormen van subsidie).
6. Toekomst: Mogelijk verwerven en coördineren van inkomende subsidies

Externe taken:

1. Communicatie over en informatie over mogelijkheden van subsidies
2. Begeleiden en adviseren van nieuwe aanvragers
3. Aanspreekpunt voor voortgang subsidieaanvraag

In 2022 houden we een evaluatie over de effecten van dit subsidiebureau op de subsidieverlening. Het volledige subsidieproces van het merendeel van de verleende subsidies door het subsidiebureau is dan volledig doorlopen

In 2022 houden we een tussenevaluatie over de effecten van dit subsidiebeleid op de subsidieverlening. In 2024 volgt een eindevaluatie.

7. Bijlagen

BIJLAGE 1: Overzicht aanbevelingen rekenkamerrapport

Aanbevelingen	Uitvoering
Verbeter de uitvoering van het subsidiebeleid, van aanvraag tot aan vaststelling, en dat daarbij evaluatie en reflectie expliciet en herleidbaar plaatsvinden.	Dit wordt meegenomen in het op te richten subsidiebureau. Dit subsidiebureau is verantwoordelijk voor het subsidieproces en handelt het administratieve proces af voor alle aangevraagde subsidies. Daarnaast zorgt het voor een volledige dossiervorming. Vanuit dit punt wordt gemeentebreed (strategisch/tactisch) gestuurd op het subsidiebeleid, de uitvoering daarvan en de samenhang.
Zorg ervoor dat op de terreinen waarop subsidies worden verstrekt, actuele beleidskaders met duidelijke beleidsdoelen zijn vastgesteld.	Bij de nieuwe subsidienota 2020 Harderwijk hebben we tevens een overzicht toegevoegd van actuele beleidskaders (zie bijlage 3).
Versterk de gemeenschappelijkheid in de uitvoering van subsidies en beleg de verantwoordelijkheid voor de opzet en de werking van het beleid expliciet en eenduidig in de organisaties.	Het voorbeeld van een subsidieloket wordt opgevolgd. Per 1 januari 2021 start het subsidiebureau. Dit subsidiebureau is verantwoordelijk voor een gemeenschappelijke uitvoering van subsidies. Vanaf dit punt wordt gemeentebreed (strategisch/tactisch) gestuurd op het subsidiebeleid, de uitvoering daarvan en de samenhang.
Borg in het subsidiebeleid en de uitvoering daarvan het kunnen hebben van een vast contactpersoon voor (potentiële) subsidieontvangers.	Het hierboven genoemde subsidiebureau is voor iedere subsidieaanvrager het aanspreekpunt voor vragen over het subsidieproces.
Benut het maatschappelijk netwerk van gesubsidieerde organisaties meer en beter strategisch ten behoeve van de gemeentelijke opgaven.	Het benutten van het maatschappelijk netwerk van gesubsidieerde organisaties is meegenomen als actiepunten in de uitvoeringsagenda onder het uitgangspunt versterken positie (maatschappelijke)vrijwilligersorganisaties, onder andere middels het verstrekken van gezamenlijke opdrachten voor subsidies.
Neem een overzicht van het totaal aan subsidies op in de P&C-cyclus	In het subsidiebeleid is opgenomen dat het college de raad jaarlijks informeert middels een overzicht van alle (vastgestelde) subsidies dat bij de themarekening wordt meegestuurd. Het subsidieregister wordt opgenomen als bijlage in de P&C-cyclus. Hierdoor wordt het subsidieregister tevens meegenomen in het controlemechanisme binnen de organisatie.
Informeer periodiek de raad over de uitvoering van het subsidiebeleid en de mate waarin met het totaal aan subsidies per programma de inhoudelijke beleidsdoelen worden gerealiseerd.	Ter voorbereiding op de nieuwe subsidienota 2020 Harderwijk zijn we met de raad in gesprek gegaan over de informatievoorziening en de behoefte daarvoor. De input uit dit gesprek is meegenomen in de nieuwe nota (zie bijlage 2).
Richt je op het strategisch sturen op en met subsidies onder andere door inzet instrument subsidies, doeltreffendheid, de keuze in relatie tot andere instrumenten.	Ter voorbereiding op de nieuwe subsidienota 2020 Harderwijk zijn we met de raad in gesprek gegaan over strategische sturing. De input uit dit gesprek is meegenomen in de nieuwe nota (zie bijlage 2).
Ga in gesprek met de Raad over subsidies, sturingsmogelijkheden en informatievoorziening.	Ter voorbereiding op de nieuwe subsidienota 2020 Harderwijk zijn we met de raad in gesprek gegaan over de sturingsmogelijkheden. De input uit dit gesprek is meegenomen in de nieuwe nota (zie bijlage 2).

BIJLAGE 2: Gesprek raad

Werkessie Strategische sturing

Stuur strategisch op en met subsidies onder andere door inzet instrument subsidies, doeltreffendheid, de keuze in relatie tot andere instrumenten.	
Doel van de subsidie dient zich aan te sluiten bij de actuele beleidskaders en bijbehorende beleidsdoelstellingen	Overzicht van beleidskaders toegevoegd aan subsidienota
Raad dient inzicht te krijgen in het effect van de subsidie, wat draagt de subsidie daadwerkelijk bij aan het realiseren van betreffende beleidsdoel.	Hoofdstuk 4, paragraaf 4.4.
Goed overzicht van het spelersveld	Hoofdstuk 2 paragraaf 2 en Uitvoeringsagenda
Weloverwogen keuze voor het instrument subsidie ten opzichte van andere beleidsinstrumenten en/of mogelijkheden	Hoofdstuk 2 paragraaf 2 en Uitvoeringsagenda
Strategisch sturing door van het bevorderen van netwerken en gebruiken van netwerken	Hoofdstuk 4 paragraaf 4.1
Informatievoorziening naar de raad (o.a. vanuit subsidiebureau)	Zie onderstaand tabel
En ga met elkaar na op welke wijze het maatschappelijk netwerk van gesubsidieerde organisaties meer en beter strategisch benut kan worden ten behoeve van de gemeentelijke opgave.	
Clusteren in thema's en bundel krachten	Hoofdstuk 4, paragraaf 8.4 Toevoeging van beleidsuitgangspunt inclusie
Bevorderen van samenwerking	Hoofdstuk 4, paragraaf 4.1

Werkessie Informatievoorziening

Laat je periodiek informeren over de uitvoering van het subsidiebeleid	
Dit kan door de reguliere beleidscyclus nota - tussenevaluatie – eindevaluatie	Hoofdstuk 6 en opgenomen in de uitvoeringsagenda.
Het subsidieregister wordt toegevoegd aan de themarekening (alleen toegekende subsidies, vaststelling volgt over het algemeen later). Hierin worden subsidies gekoppeld aan doelstellingen.	Hoofdstuk 3 toelichting rol van de raad en opgenomen in de uitvoeringsagenda.
Laat je periodiek informeren over de mate waarin met het totaal aan subsidie per programma de inhoudelijke beleidsdoelstellingen worden gerealiseerd.	
Neem dit op in de beleidscyclus van de verschillende beleidsterreinen: <ul style="list-style-type: none">- overzicht van het spelersveld- overzicht van de verschillende soorten instrumenten (waaronder subsidie) met afweging waarom dit instrument. In een tussenevaluatie en eindevaluatie hier op terugkomen.	Hoofdstuk 2 paragraaf 2.3 en hoofdstuk 3 en daarnaast opgenomen in de uitvoeringsagenda.
Denk na over de mogelijkheid om andere vormen van verantwoording toe te passen (impact, kwaliteit, beleving inwoners)	
De verantwoording van individuele organisaties over hun ontvangen subsidies in principe blijven richten op activiteiten. In individuele gevallen een ontwikkeling naar meer verantwoording op kwaliteit, impact, klanttevredenheid etc.	Hoofdstuk 4, paragraaf 4.4.
Verantwoording over impact, kwaliteit, beleving etc. past meer in de beleidscyclus. De tussenevaluaties lijken een mooi moment om meer aandacht te schenken aan impact, kwaliteit e.d. Dit kan door bv filmpjes maar ook een werkbezoek aan grote instellingen is een mogelijkheid om hier vorm aan te geven.	Hoofdstuk 4 paragraaf 4.2
Geef de raad terugkoppeling over hoe controle op subsidies plaatsvindt.	Dit komt terug in de opdrachtformulering van het subsidiebureau.

BIJLAGE 3: Overzicht beleidsnota's

Beleidsterrein	Beleidskaders	Toelichting
Cultureel Erfgoed	Nota cultuurhistorie 2008	Nog geen noodzaak tot actualisering.
Duurzaamheid	Beleidsplan De Energieke Stad – een routekart naar een klimaatneutraal Harderwijk (t/m 2031)	Deze nota kent een vierjaarlijkse uitvoeringsagenda. In 2020 volgt een Visie Duurzame stad, gericht op biodiversiteit en klimaatadaptatie.
Evenementen	Evenementenbeleid Harderwijk 2017. Verdiepen in de stad, verbreden naar de regio.	In 2020 volgt een evaluatie.
Preventief Gezondheid	Nota Samen voor een gezond Noord Veluwe 2017-2021	
Jeugd	Beleidskader Jeugd. In één keer goed. 2015 – 2018 (regio) Nota sturing en bekostiging Jeugdhulp 2018 e.v. (regio) Uitvoeringsprogramma jeugdhulp Noord-Veluwe 2016 Integraal lokaal Uitvoeringsplan Jeugd Harderwijk 2019-2023 Transformatieplan samenwerking Noord Veluwe 2018-2021 (Jeugdhulp)	
Onderwijs	Stap voor Stap Raamnota Brede Schoolontwikkeling Harderwijk 2011-2014 Nota 'De grenzen van mijn taal zijn de grenzen van mijn wereld'. Onderwijsachterstandenbeleid Harderwijk 2011-2014.	Onderwijsvisie (2019-2029) wordt begin 2020 vastgesteld. Daarna volgen actualisering voor de Nota onderwijsachterstandenbeleid, Notitie Voorschoolse educatie (gepland voor 2020) en de Nota Brede schoolontwikkeling (gepland voor 2021)
Armoedebeleid/ schulddienstverlening	Nota Bestaanszekerheid en inkomensondersteuning 2016-2019 Beleidsnota financiële problemen en schulddienstverlening 2014-2018, + Oplegger beleidsnota financiële problemen en schulddienstverlening EHZ Prioriteiten 2019-2021	Het beleid gericht op bestaanszekerheid en op schulddienstverlening groeien steeds meer naar elkaar toe. Bij actualisering van de nota's zal afweging worden gemaakt of dit gezamenlijk wordt opgepakt.
Sport en Cultuur	Beleidsnota sport en bewegen "Samen in beweging 2018-2021"; Beleidsnota kunst en cultuur "Bouwen aan betekenis 2011-2016"	In 2020 start voorbereidingen nieuwe nota Cultuurbeleid.
Welzijn, voorveld	Beleidsplan Harderwijk zijn wij samen. Vrijwilligers en mantelzorgers. 2018-2021 Nota Inburgering. Van nieuwkomer tot Harderwijker 2018-2022 Nota Subsidiebeleid 2014-2018 Rapport Wijkaanpak 2012-2015, Notitie voortzetting Harderwijkaanpak 2016. Regioplan Laaggeletterdheid 2020-2024 Harderwijk zijn wij samen, Visie op burgerschap als uitgangspunt voor maatschappelijke sturing en fysieke inrichting (Strategische Raadsagenda 2010-2014) Harderwijk zijn wij samen, Een terug- en vooruitblik rondom Burgerschap 2018	Nieuwe nota subsidiebeleid volgt in 2020.
Wonen	Woonvisie Harderwijk 2017-2027	
Wmo	Regionale veranderagenda maatschappelijke opvang en beschermd wonen 2016-2019.Samen voor elkaar. Wmo beleidsnota 2012-2015, addendum 2016. Transformatieagenda Huiselijk geweld 2016-2019	Begin 2020 volgt een nieuw regiobeleidsplan. In 2020 volgt een Sociaal Domeinnota (EHZ). In 2020 volgt een nieuw regionaal beleidsplan (via centrumgemeente Apeldoorn)

BIJLAGE 4: Samenvatting eindevaluatie subsidienota 2014-2018

In de eindevaluatie is ingegaan op de vier onderdelen van de subsidienota Harderwijk, namelijk subsidie algemeen, zes beleidsuitgangspunten, regelgeving en subsidieproces. Per onderdeel zijn de ontwikkelingen die er plaatsvinden weergegeven. De evaluatie is gebaseerd op interviews met beleidsmedewerkers, jurist en financieel consulent. Daarnaast is er onder de subsidieontvangers van Harderwijk een enquête uitgezet. De bevindingen van de enquête zijn tevens meegenomen in de evaluatie.

Uit de evaluatie komen de volgende bevindingen naar voren:

1. Subsidies algemeen	
Verduidelijking termen	Consistent gebruik van de termen in het hele proces van subsidieverlening zowel intern als extern. Vanaf binnenkomst DIV tot aan afhandeling in Stratech.
Optimaliseren website	Duidelijk informeren van (nieuwe) subsidieontvanger over subsidietraject, voorwaarden etc. middels digitale middelen, infographic, beslisboom, digitale aanvraag poort. Dit houdt de subsidieaanvraag voor kleine en nieuwe initiatiefnemers laagdrempelig.
Wijkbudgetten	Vergroten bekendheid: Middels actief gebruik van bestaande platformen, denk bijvoorbeeld aan de wijkplatformen, online stadsgesprekken, etc. Hierover afstemming zoeken met communicatie. Bijvoorbeeld zichtbaarheid van succesvolle en geslaagde wijkinitiatieven promoten.
Inkoop	Vergroten kennis inkoop: Mogelijk door het bieden van trainingen/cursussen.
2. Beleidsuitgangspunten	
Versterken van het particulier initiatief	Cofinanciering Overzicht van beschikbare regionale, provinciale en landelijke subsidies.
	Sociaal cultureel ondernemerschap: Nader onderzoek naar de mogelijkheden van sociaal en cultureel ondernemerschap.
Zo eenvoudig mogelijk	Digitalisering subsidieproces: online subsidieaanvraag via DigiD
Uitgaan van vertrouwen op basis van zakelijkheid	Tijdigheid: Subsidievaststelling: <ul style="list-style-type: none"> - De gemeente overschrijdt soms de termijn van de formele subsidievaststelling, hieraan liggen verschillende redenen ten grondslag. Eenzelfde geldt voor de formele verantwoordingen. - Soms komt het voor dat de verantwoording en vaststelling van subsidies informeel wordt bevestigd of vastgesteld. De formele bevestiging en vaststelling vinden dan later plaats, waardoor de termijn wordt overschreden.
	Tijdigheid: Aanvraagtermijn: <ul style="list-style-type: none"> - Tijdig indienen van de subsidieaanvraag (1 juli) is voor onderwijsinstellingen niet altijd haalbaar, vanwege de afronding van het schooljaar. Daarnaast gaan onderwijsinstellingen uit van schooljaren, terwijl het subsidieproces is gebaseerd op kalenderjaren. Dit leidt ertoe dat aanvragen in oktober/november binnenkomen bij de gemeente. - Ook budgetsubsidies dienen voor 1 juli een aanvraag in te dienen. Een complete aanvraag (met concrete afspraken etc.) is dan niet mogelijk wegens een kort tijdsbestek. Om deze reden komt het voor dat organisaties een pro forma aanvragen indienen (bijv. cultuur). De exacte invulling wordt dan nader bepaald. - Ondanks een aangepaste aanvraagtermijn blijft het voor vrijwilligersorganisaties lastig om aanvragen tijdig in te dienen, bijvoorbeeld door capaciteitsgebrek of inzet van vrijwilligers.
Partnerschap: Harderwijk zijn wij samen	Adviserende houding gemeente: Voor organisaties die voor het eerst een subsidie aanvragen gaat het om toelichting over de soorten subsidies, het subsidies proces en aanvullende benodigdheden zoals een vergunning. Deze organisaties hebben niet direct een contactpersoon waardoor het soms lastig is om de juiste informatie te verkrijgen, bijvoorbeeld nieuwe medewerkers bij de gemeente, ziekteverzuim etc.
3. Regelgeving	

Actualisering regelingen	En aantal deelregelingen zijn verlopen. Daarnaast is er een aantal nieuwe deelregelingen bij domein samenleving en ruimte. Opvallend is dat het aantal deelregelingen bij domein ruimte is toegenomen.
Modelverordening VNG	Naar aanleiding van een twee update van de modelverordening van de VNG is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de ASV.
Verbeterpunten	<ul style="list-style-type: none"> - Uniformiteit in werkwijze per subsidiesoort dan wel beleidsterrein - Een goede interne dossiervorming - Gestructureerd proces van monitoren, bijsturen en verantwoorden van subsidies - Bewaking van termijnen, zowel voor subsidieontvanger als voor de gemeente zelf.

Uit de bevindingen blijkt dat de uitgangspunten en de bijbehorende actiepunten in uitvoering en in ontwikkeling zijn. Dit neemt niet weg dat enkele uitgangspunten nog steeds de aandacht blijven vragen.

Zo blijkt uit de evaluatie dat de werkwijze van beleidsadviseurs bij subsidieverstrekking verschillend zijn. Dit als gevolg van de verantwoordelijkheid die ligt bij de inhoudelijke beleidsadviseur, Dit leidt tevens tot verschillen bij de uitvoering van de beleidsuitgangspunten en de bijbehorende actiepunten. Daarnaast komt het soms voordat beleidsadviseur tegen inhoudelijke vraagstukken aanlopen, waardoor de aandacht voor de beleidsuitgangspunten en de doorontwikkeling ervan verloren gaat. Er is meer behoefte aan coördinatie en aan inhoudelijk advies over subsidieverlening.